

Omgaan met UMTS in Hengelo

Notitie over randvoorwaarden bij plaatsing antenne-installaties

Gemeente Hengelo
Sector Brandweer, Veiligheid en Leefomgeving
Afdeling Beleid en Advies
oktober 2006

1. Inleiding

In haar vergadering van 18 juli 2006 heeft de gemeenteraad het college van Burgemeester en Wethouders verzocht te onderzoeken of er via bestemmingsplannen, dan wel andere ruimtelijke procedures mogelijkheden bestaan de plaatsing van UMTS-masten te beperken tot ruimtelijk meer acceptabele locaties, bijvoorbeeld dunbevolkte gebieden. Ook zijn er vanuit verschillende raadsfracties vragen gesteld over voornamelijk de gezondheidsrisico's van UMTS.

Aanleiding hiertoe is een toenemende maatschappelijke onrust ten aanzien van mogelijk schadelijke effecten voor de volksgezondheid door de plaatsing van UMTS antenne-installaties. Dit heeft geleid tot een toenemend aantal bezwaarschriften en protesten tegen verleende vrijstellingen/bouwvergunningen voor de plaatsing van UMTS antenne-installaties. Landelijk uit dit zich in onder meer websites als stopumts.nl en andere artikelen in de media die zich veelal negatief uitspreken tegen UMTS. Voor de providers en de gebruikers van het betreffende mobiele netwerk heeft dit tot gevolg dat de plaatsing van UMTS antenne-installaties ernstige vertraging oploopt en daarmee ook de gewenste uitbreiding van het netwerk. Gebruikers van het UMTS netwerk willen enerzijds beschikken over een voldoende dekkend netwerk en anderzijds wenst men niet in de nabijheid van de eigen leef- en werkomgeving met een dergelijke mast te worden geconfronteerd.

In het landelijke antennebeleid (te downloaden op www.antennebureau.nl), opgesteld door het ministerie van Verkeer en Waterstaat, is destijds getracht het op landelijk niveau binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid stimuleren en faciliteren van voldoende ruimte voor antenneopstelpunten. Dit beleid heeft betrekking op onder andere het GSM- als het UMTS-netwerk. De uitwerking van dit beleid heeft geresulteerd in aanpassing van wet- en regelgeving in het licht van ruimtelijke ordening, gezondheidsaspecten en blootstellingslimieten. Tevens zijn afspraken gemaakt over hoe hierover met belanghebbenden dient te worden gecommuniceerd. Het nationaal Antennebureau vervult hierbij een belangrijke rol. Ondanks de gedane landelijke inspanningen, bestaat er bij veel gemeenten en burgers nog steeds onduidelijkheid met betrekking tot de gezondheidsaspecten van UMTS. Dit blijkt ook uit het in opdracht van het ministerie van Economische Zaken uitgevoerde onderzoek waarin het nationale antennebeleid is geëvalueerd.

Voor wat betreft ruimtelijke aspecten bij de plaatsing van UMTS antenne-installaties wordt voornamelijk verwezen naar de notitie "Ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties". De uitgangspunten die in de notitie "Ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties" zijn genoemd, behoeven voor wat betreft UMTS geen wijzigingen. De ruimtelijke randvoorwaarden zijn voor zowel GSM als UMTS hetzelfde, de discussie spitst zich vooral toe op gezondheidsaspecten. Voorliggende notitie is niet bedoeld als wijziging van het stedenbouwkundige beleid, maar als aanvulling in de belangenafweging ten aanzien van concrete aanvragen voor de plaatsing van UMTS antenne-installaties, voor zover deze niet bouwvergunningsvrij zijn. Ook heeft deze notitie tot doel een communicatieve functie te vervullen naar de inwoners en de volksvertegenwoordigers van de gemeente Hengelo.

In het volgende hoofdstuk worden gezondheidsaspecten van UMTS besproken. Vervolgens wordt ingegaan op ruimtelijk-juridische kaders waar bij de plaatsing van onder meer UMTS antenne-installaties rekening mee moet worden gehouden.

2. Volksgezondheid

2.1 COFAM en COFAM-2 onderzoeken

Naar de invloed van antennes op de volksgezondheid is veel onderzoek gedaan. Elk onderzoek heeft echter zijn eigen specifieke onderzoeksopzet, onderzochte populatie en invalshoek en daarom is een vergelijking soms moeilijk of onmogelijk te maken. Het meest bekende onderzoek in Nederland is misschien wel het COFAM-onderzoek. Dit onderzoek is in 2003 uitgevoerd door TNO op initiatief van de rijksoverheid. In dit onderzoek is de invloed van GSM- en UMTS signalen op het welbevinden en de cognitieve functies (zoals reactiesnelheid en korte termijn geheugen) van mensen onderzocht. De onderzoekers vonden bij de proefpersonen aanwijzingen voor vermindering van welbevinden na blootstelling aan een UMTS-sigitaal. Er kon geen consistente invloed op de cognitieve functies worden aangetoond.

Dit onderzoek is echter meerdere malen bekritiseerd, onder andere door de gezondheidsraad, vanwege zwakke punten in de onderzoeksmethodiek en de analyse. Om meer duidelijkheid te krijgen is het zogenaamde COFAM-2 onderzoek gedaan¹. Volgens het ministerie van VROM is dit onderzoek aan te merken als een wetenschappelijk hoogwaardige en onafhankelijke replica van het COFAM-onderzoek. De te onderzoeken populatie was groter en tevens zijn de personen blootgesteld aan UMTS opstellingen met verschillende veldsterktes². Dit onderzoek is niet uitgevoerd door TNO maar door wetenschappers van de universiteit van Zurich. Daarom is dit onderzoek ook wel beter bekend als het Zwitserse onderzoek. Vergeleken met de nulsituatie (proefpersonen die niet zijn blootgesteld aan signalen), leidde geen van de beide UMTS-blootstellingen tot een verandering van het welbevinden. Ook kon geen consistente invloed van UMTS-velden op de cognitieve functies worden aangetoond. Andere fysieke effecten zijn niet onderzocht. Opgemerkt moet worden dat deze onderzoeken betrekking hebben op de korte-termijn effecten van UMTS-straling op de volksgezondheid. UMTS is immers nog relatief kort in gebruik. Onderzoeken die de lange termijneffecten bekijken zijn in volle gang (bijvoorbeeld in Denemarken en Groot-Brittannië), maar uiteraard nemen deze de nodige tijd in beslag. Deze onderzoeken kunnen aanvullende inzichten geven in de verschillende bevindingen uit het Zwitserse en het TNO-onderzoek.

2.2 Overige onderzoeken

De belangenorganisatie "Stop UMTS" noemt op haar site (www.stopumts.nl) acht zogenaamde epidemiologische onderzoeken, waaruit zou blijken dat er wel noemenswaardige gezondheidseffecten optreden in geval van blootstelling aan radiofrequente straling.

In geval van een epidemiologisch onderzoek wordt in dit verband op een grote groep levende mensen onderzocht wat het effect is van blootstelling aan straling. Epidemiologisch onderzoek dient onderscheiden te worden van laboratoriumonderzoek. Laboratoriumonderzoek wordt doorgaans "in vitro" verricht. Er wordt bij deze onderzoeken gekeken naar het optreden van een klein effect in een geïsoleerd klein deel van een organisme. Te denken valt aan onderzoeken, waarbij gekeken wordt of er DNA-breuken optreden bij bestraling van cellen van een dier in een petri-schaaltje. Er wordt daarnaast ook "in vivo" laboratoriumonderzoek gedaan, waarbij gekeken wordt naar het effect van straling op diverse parameters in een levend organisme. Het COFAM-2 onderzoek kan worden aangemerkt als zogenaamd in vivo laboratorium onderzoek. Met een laboratoriumonderzoek kan een grotere wetenschappelijke kwaliteit worden bereikt omdat de invloed van andere "variabelen", zoals bijvoorbeeld stress, eetpatroon e.d. kunnen worden uitgesloten.

Stop UMTS heeft acht recente epidemiologische onderzoeken geïnventariseerd, die aantonen dat er bij continue blootstelling aan GSM-straling van een GSM-zendmast gezondheidseffecten optreden.

Het gaat hier om de navolgende epidemiologische onderzoeken:

- Oostenrijk (2006): hoofdpijn, trillingen, concentratieproblemen nabij zendmasten.
- Polen (2004): bloeddrukproblemen, slaapproblemen, depressie nabij zendmasten.
- Israël (2004): vier maal meer kankergevallen nabij (< 350 meter) zendmasten.
- Duitsland (2004): drie maal meer kankergevallen nabij (< 400 meter) zendmasten.
- Duitsland (2004): significante veranderingen in het bloedbeeld nabij zendmasten.

¹ http://www.pharma.unizh.ch/sleep/handy/public_summary_english.pdf

² http://www.antennebureau.nl/fileadmin/pdfs/kamerbrief_SAS20062722457.pdf

- Spanje (2003): mensen significant vaker ziek nabij (< 250 meter) zendmasten.
- Oostenrijk (2002): significant vaker hart- en vaatklachten nabij zendmasten.
- Frankrijk (2001): mensen significant vaker ziek nabij (< 300 meter) zendmasten.

Uit deze epidemiologische onderzoeken naar de gezondheidseffecten van continue blootstelling aan GSM-straling van een GSM-zendmast (basisstation) blijkt een verhoogd risico op een verminderd welzijn en op gezondheidsproblemen, variërend van slaapproblemen, hoofdpijn en duizelingen tot kanker.

De Gezondheidsraad heeft deze, hiervoor genoemde onderzoeken kritisch bekeken. De raad concludeert dat de onderzoeken niet voldoende rekening houden met toevalligheden. De invloed van andere "variabelen" kon bij bovenstaande onderzoeken dus niet volledig worden uitgesloten³.

Het is mogelijk dat bij enkele van deze onderzoeken de relatie tussen blootstelling aan radiofrequente straling en bijvoorbeeld slaapproblemen, depressies en hartkloppingen niet veroorzaakt wordt door de blootstelling aan straling, maar door bijvoorbeeld een eetpatroon of hoge werkstress van de onderzochte mensen. De Gezondheidsraad heeft deze onderzoeken/ studies om deze reden één voor één verworpen.

2.3 Standpunten landelijke overheid

Het huidige standpunt van de ministeries van VROM en EZ en het landelijk centrum medische milieukunde van de GGD Nederland is op dit moment dat de kans op gezondheidseffecten als gevolg van blootstelling aan elektromagnetische velden van antenne-installaties zeer gering is wanneer de veiligheidslimieten voor blootstelling aan elektromagnetische velden niet worden overschreden⁴. Deze veiligheidslimieten zijn op advies van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection geïmplementeerd in Europese richtlijnen. In het nationaal antennebeleid wordt hieraan geconformeerd. Het zijn de maximale waarden waaraan iemand 24-uur per dag aan mag worden blootgesteld. Om er zeker van te zijn dat deze waarden ook veilig zijn voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en zieken zijn deze waarden verlaagd met een veiligheidsfactor 50.

Sommige mensen ondervinden echter klachten die veroorzaakt zouden worden door blootstelling aan elektromagnetische velden van bijvoorbeeld UMTS antenne-installaties. Dit kunnen bijvoorbeeld mensen zijn met een persoonlijke overgevoeligheid voor elektromagnetische straling. Dit betreft slechts een klein percentage mensen. Volgens de World Health Organisation zijn er echter geen duidelijke criteria om de diagnose te stellen. Ook tijdens het recent gepubliceerde COFAM-2 onderzoek bleek dat mensen die menen overgevoelig te zijn voor elektromagnetische velden, deze velden in feite niet kunnen waarnemen. Vraag blijft of de klacht voorkomt uit het fenomeen zelf of uit de ongerustheid erover. Na de Bijlmerramp was er bijvoorbeeld sprake van een enorme hoeveelheid gezondheidsklachten van mensen die dichtbij de rampplek woonden. Uitgebreid onderzoek onder 6000 mensen leidde niet tot de conclusie dat er een aanwijsbare oorzaak was te vinden. De medici vermoedden dat een flink aantal klachten voorkomt uit de ongerustheid die heerste na de verhalen in de media over de bijzondere lading van het neergestorte vliegtuig. In de literatuur wordt dit fenomeen 'sociale epidemie' genoemd en vanuit die wetenschap wordt betoogd dat een goede communicatievoorziening de ongerustheid kan laten afnemen⁵. In de evaluaties van het antenneconvenant komt dit tevens naar voren⁶. De landelijke overheid heeft dit communicatieve aspect onderkend, waardoor onder andere het nationaal Antennebureau in het leven is geroepen. Dit bureau heeft als belangrijke functie het beantwoorden van vragen van burgers en andere instanties over antennes. De gemeente geeft dan ook in principe zelf geen voorlichting over de gezondheidsaspecten van UMTS, omdat niet voldoende expertise aanwezig is. De landelijke overheid besteedt naar de mening van de gemeente genoeg aandacht aan de gezondheidsaspecten van UMTS. Wel zal de gemeente tijdige en actieve voorlichting door operators bevorderen.

³ Gezondheidsraad. Elektromagnetische velden: Jaarbericht 2005. Den Haag: Gezondheidsraad, 2005; publicatie nr 2005/14

⁴ www.ggd Kennisnet.nl/27646

⁵ Vasterman, P. 'Risico- en crisiscommunicatie: oude valkuilen, nieuwe dilemma's'; Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 24 mei 2005

⁶ Evaluatie antenneconvenant 'de tweede evaluatie'; Ministerie van Economische Zaken, 6 april 2005

2.4 Standpunten gemeente Hengelo

Op dit moment is er naar de mening van de landelijke overheid geen aanleiding om het beleid ten aanzien van antennes te herzien. De gemeente Hengelo zal zich conformeren aan dit landelijke beleid. De gemeente zal echter wel attent zijn op nieuwe representatieve, onafhankelijke onderzoeksresultaten. Indien deze onderzoeksresultaten zijn beoordeeld door bijvoorbeeld de gezondheidsraad en de GGD, zal het beleid waar nodig worden aangepast. Dit zal uiteraard invloed hebben op de vergunningverlening van UMTS antenne-installaties, indien deze niet passen in het bestemmingsplan.

Hoe wordt nu gewaarborgd dat bij de plaatsing van een individuele antenne-installatie de veiligheidslimieten niet worden overschreden? Bij ieder verzoek voor het oprichten van een nieuw bouwvergunningsplichtig antenne-opstelpunt (vaak een mast van 5 meter of hoger), waarbij de bouwvergunning uitsluitend kan worden verleend met vrijstelling van het bestemmingsplan, dient de provider een garantieverklaring af te geven op grond van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning (paragraaf 1.2.6 sub e van de bijlage) waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de geldende veiligheidsvoorschriften, te weten 41 v/m voor GSM 900, 58 v/m voor GSM 1800 en 61 v/m voor UMTS. In de praktijk blijkt de gemiddelde veldsterkte daar ver onder te liggen, namelijk ca. 1 v/m. Als blijkt dat niet wordt voldaan aan de veiligheidsvoorschriften, zal dit voor de gemeente een reden zijn om vrijstelling voor de betreffende mast te weigeren. Om te controleren of achteraf wordt voldaan aan de normen voor maximale veldsterktes moeten providers driemaandelijks de antennegegevens aan het Agentschap Telecom aanleveren. Bovendien voert het Agentschap Telecom steekproefsgewijs controlemetingen uit. De Raad van State heeft in haar uitspraak van 6 mei 2004 geoordeeld dat providers desgevraagd verplicht zijn om een garantie af te geven dat aan de normen wordt voldaan.

Bij de plaatsing van antennes die op grond van het besluit bouwvergunningstvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken als vergunningsvrij zijn aan te merken, wordt de gemeente achteraf op de hoogte gesteld via een zgn. plaatsingsplan. Het plaatsingsplan wordt niet door de gemeente vastgesteld, het is geen besluit. Bij deze antenne-installaties kan derhalve alleen achteraf worden getoetst of wordt voldaan aan de gestelde stralingsnormen. Burgers kunnen zich via het antenneregister hiervan op de hoogte stellen (www.antennebureau.nl). In het antennekonvenant hebben de providers zich gebonden aan afspraken met betrekking tot de stralingsnormen. Het agentschap Telecom heeft hiertoe een meetprotocol opgesteld. Indien de afspraken uit het convenant niet worden nagekomen (bijvoorbeeld overschrijding van de normen), kan de rijksoverheid een boete opleggen. Bewoners met klachten over bijvoorbeeld stralingsnormen of de plaatsingsprocedure van masten kunnen daarover contact opnemen met het antennebureau.

Kernpunten beleid:

- De gemeente Hengelo zal zich conformeren aan het landelijke beleid, wat concreet inhoudt dat medewerking aan aanvragen voor plaatsing van UMTS antenne-installaties niet langer zal worden geweigerd, zolang deze masten voldoen aan de internationale veiligheidsnormen;
- De gemeente Hengelo zal attent zijn op nieuwe representatieve, onafhankelijke onderzoeksresultaten en na analyse daarvan door de Gezondheidsraad en de verantwoordelijke ministeries indien nodig haar beleid aanpassen;
- Indien bouwvergunning voor een UMTS antenne-installatie uitsluitend kan worden verleend met een vrijstelling ex artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, zal de initiatiefnemer van het project worden verzocht om een garantieverklaring waaruit moet blijken dat wordt voldaan aan de internationale veiligheidsnormen. Indien dat niet het geval is, zal de vrijstelling (en derhalve de vergunning) worden geweigerd;
- Bij nieuwe ontwikkelingen m.b.t. UMTS wordt specifiek aandacht besteed aan voorlichting en communicatie.

3. Ruimtelijk-juridische kaders

3.1 Bouwvergunningplicht?

In de Woningwet is geregeld voor welke bouwwerken een bouwvergunning is vereist. Uitgangspunt is dat elk bouwwerk in principe regulier bouwvergunningplichtig is, tenzij deze op grond van het Besluit bouwvergunningstvrij en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken (Bblb) als bouwvergunningstvrij respectievelijk licht-bouwvergunningplichtig kan worden aangemerkt. In het Bblb is ten aanzien van antennemasten geen onderscheid gemaakt in bijvoorbeeld UMTS en GSM, omdat dit geen *ruimtelijk* relevant aspect betreft. In principe gelden de volgende uitgangspunten:

- Antennes hoger dan 5 meter zijn altijd bouwvergunningplichtig;
- Onder voorwaarden zijn antenneinstallaties (inclusief mast en techniekkast) met een hoogte van vijf meter of minder bouwvergunningstvrij.

Bouwvergunningstvrije antenneinstallaties worden meestal geïnstalleerd op een gebouw, op/aan hoogspanningsmasten of op/aan reeds vergunde antenneinstallaties. Deze installaties mogen niet worden getoetst aan het bestemmingsplan. Op de plaatsing van deze vergunningstvrije antenneinstallaties kan de gemeente nauwelijks invloed uitoefenen. Op grond van Europese richtlijnen en afspraken in het antenneconvenant dienen deze installaties te voldoen aan de veiligheidsnormen. Zoals reeds in het vorige hoofdstuk is vermeld, wordt de gemeente achteraf op de hoogte gesteld van plaatsing van deze antenneinstallaties via het zgn. plaatsingsplan wat voortvloeit uit het antenneconvenant.

Indien voor een antenneinstallatie een bouwvergunning is vereist moet worden getoetst aan het bestemmingsplan. Indien een aanvraag past binnen het bestemmingsplan en overige regelgeving (Bouwverordening, Bouwbesluit en Welstand), dan moet de bouwvergunning op grond van artikel 44 van de Woningwet worden verleend. De praktijk leert echter dat de meeste aanvragen om bouwvergunning niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. Indien namelijk in het beoogde dekkinggebied bijvoorbeeld geen hoogbouw of hoogspanningsmast aanwezig is, is de provider genoodzaakt een solitaire mast te plaatsen, waarbij een hoogte van minder dan 30 meter meestal niet afdoende is. De meeste (geactualiseerde) bestemmingsplannen in de gemeente Hengelo laten echter een maximale hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toe van 5 meter. In geval van strijdigheid met het bestemmingsplan heeft het college de bevoegdheid om van de bestemmingsplanvoorschriften vrijstelling te verlenen.

3.2 Notitie Ruimtelijke randvoorwaarden plaatsing antenneinstallaties

Indien voor de plaatsing van een bouwvergunningplichtige UMTS-installatie vrijstelling van het bestemmingsplan noodzakelijk is, wat veelal het geval is, dient een brede belangenafweging plaats te vinden. Dit kunnen zowel ruimtelijke- als gezondheidsaspecten betreffen.

Dat ook gezondheidsaspecten mogen worden meegewogen bij een besluit omtrent vrijstelling van het bestemmingsplan blijkt uit een recente uitspraak van het hoogste rechtscollege op het gebied van Bestuursrecht in Nederland, de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (LJN: AY4251, Raad van State, 200508690/1). Zoals reeds eerder vermeld zal ten aanzien van gezondheidsaspecten het landelijk beleid worden gevolgd, wat concreet betekent dat gezondheidsredenen in principe geen redenen zijn om vrijstelling te weigeren, mits de betreffende installatie voldoet aan de veiligheidsnormen.

Ten aanzien van de stedenbouwkundige inpassing van antennemasten (waaronde ook UMTS) heeft de gemeenteraad op 29 januari 2002 een beleidsnotie "ruimtelijke randvoorwaarden bij plaatsing van zend/antenne installaties" vastgesteld. Kernpunten in dit beleid zijn:

- Landschappelijk waardevolle gebieden, open landschappen, gebouwen met overwegende woon-/verblijfsfunctie en bijvoorbeeld monumenten dienen van bebouwing te worden ontzien;
- Er dient aannemelijk gemaakt te worden dat binnen technisch aanvaardbare afstand geen alternatieve opstelling mogelijk is (bijvoorbeeld site-sharing);
- Plaatsing is onwenselijk in het zicht van woningen;
- Er dient een veldsterkteberekening (garantieverklaring) overlegd te worden waaruit blijkt dat voldaan wordt aan de veiligheidsnormen;
- Het ministerie van Defensie dient een verklaring van geen bezwaar te hebben afgegeven in verband met o.a. invliegfunnels vliegveld Twente.

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt bestaan er geen redenen om dit beleid aan te scherpen of te veranderen.

3.3 Plaatsing antennemasten in landelijk gebied?

Men kan zich afvragen of het meer wenselijk is om gezondheidsredenen UMTS antenne installaties in het landelijk gebied te plaatsen. Om deze vraag te kunnen beantwoorden is het noodzakelijk enige technische feiten van UMTS te kennen.

Het dekkingsgebied van een UMTS antenne installatie is afhankelijk van het aantal mensen dat er gebruik van maakt. Een antenne-installatie kan namelijk maar een beperkt aantal gesprekken verwerken. Hoe meer mensen willen bellen, hoe meer antenne-installaties er nodig zijn. In dunbevolkte gebieden zijn weinig gebruikers, en derhalve kan worden volstaan met minder antennes. In dichtbevolkte gebieden zijn meer antennes noodzakelijk om de gesprekken te kunnen verwerken.

Daarnaast zenden antenne-installaties met minder vermogen, als er een klein gebied van dekking is. Dus hoe meer antenne-installaties in een bepaald gebied staan, des te minder vermogen is er nodig om het gebied van dekking te voorzien. Als UMTS installaties in het landelijk gebied zouden worden gesitueerd, betekent dat er meer vermogen nodig is om het gebied van dekking te voorzien, dat op grotere afstand ligt. Daardoor wordt de veldsterkte in een groot gebied rond de antenneinstallaties ook hoger.

Zoals reeds in de vorige paragraaf is opgemerkt is het thans ook om stedenbouwkundige redenen wenselijk om het landelijk gebied van (hoge) bebouwing te ontzien.

3.4 Recente ontwikkelingen in Haaksbergen

Op 25 oktober 2006 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak gedaan in een geding tussen de Gemeente Haaksbergen en Vodafone Libertel N.V. Het betrof een bestreden bouwvergunning voor het oprichten van een GSM mast in de gemeente Haaksbergen. Deze aanvraag was in strijd met het geldende bestemmingsplan, zodat een brede belangenafweging op zijn plaats was. De gemeente heeft volgens de afdeling echter ten onrechte de mogelijke gezondheidsrisico's van UMTS bij de belangenafweging betrokken omdat er sprake was van het oprichten van een GSM-mast en niet van een UMTS antenne-installatie. Dat in de toekomst mogelijk zonder bouwvergunning een UMTS-installatie in de mast kan worden geplaatst, doet aan de overwegingen niets af. De gemeente dient dus te beslissen op een aanvraag zoals deze is ingediend.

Ook in de gemeente Hengelo worden op veel locaties GSM-masten aangevraagd. Ook via het plaatsingsplan is duidelijk geworden dat hier later veelal UMTS antenne-installaties in worden geplaatst. Aangezien het plaatsen van een (UMTS) antenne-installatie in een bestaande vergunde antennemast op grond van de Woningwet (het Besluit bouwvergunningsvrije- en licht- bouwvergunningsplichtige bouwwerken) bouwvergunningsvrij is, kan de gemeente op deze plaatsing geen invloed op uitoefenen.

Kernpunten beleid:

- De notitie Ruimtelijke randvoorwaarden plaatsing antenneinstallaties blijft ook voor UMTS antenne installaties van toepassing.